

BRASSÓI UJLAP

Szerkesztőség: Kolostor-u. 23. sz. — Telefon 110.
 Kiadóhivatal Hentschel H., Kapu-u. 72. —
 Telefon 356.
 Fióközllet Kolostor-u. 25.

Társadalmi napilap.
 Felelős szerkesztő: Kőlcze Károly dr.
 Szerkesztő: Buszek Béla.

Előfizetési árak:
 1 óra házhoz hordva 60 fill.
 Vidékre postán küldve 1 K.
 Egyes szám ára 2 fillér.

Városunk rendezése.

VI.

Nincsenek tehát holmi rózsás állapotok Bolonyában, sőt a többi külvárosokban se.

Mindenütt csak épen a legfőbb vonalon igyekszik a város a követelményeknek részben eleget tenni, míg a mellékutakról se rendészeti se egészségügyi szempontból nem gondoskodik.

Igy vagyunk a többek között Bolgárszeggel is.

Igy például a Porondtérig minden munkálatot elvégeztet a város, azon felül azonban minden a régiben marad. Pedig az a pár utca csak elenyészően csekély része a 12000 lakóssal bíró Bolgárszegnek, mert épen a Porondtér felüli rész az, mely minden tekintetben rendezésre szorul.

A Porondtér felüli utcákon huzódnak végig a piszoktól és szennyől duzzadó nyílt patakok. Kanalizáció hiányában maguk ezen utcák képezik a kanálisokat, melyek — miként a multban, — úgy a város jövőtől a jövőben is állandó fészkei fognak lenni a fertőző betegségeknek.

Hát még a világítás? Ennek szomorú következményeiről különben a rendőrkapitányság adhatna legelfogadhatóbb magyarázatot, mert ő tudja a legjobban, hogy a verekedések és egyéb kihágások 90 %-a épen a világítás hiányának tudható be.

Hol tartotta tehát szem előtt a város a rendészeti és közegészségügyi szempontokat? A Belvárosban igen, a külvárosokban azonban ezeknek még a legkisebb nyomára se akadunk.

Ezért a közérdek azt követeli, hogy minden jogos fegyverrel arra kényszerítsük a várost, hogy a külvárosok rendezésének kérdését állandóan éber figyelemmel kísérelje és úgy az összes érdekelt, mint a nagy-

közönség jogos panaszait és kívánóságait meghallgatva azon legyen, hogy a bajok gyökeresen orvosoltassanak.

Kérjük ezért a képviselőtestületet, agilis tagjait, legyenek mindig részen s ha kell, igyekezzenek a polgárság fontos érdekeit fellebezések árán is megvédeni, mert ha mindent csak fejbőlintással intézünk el, úgy sohse remélhetjük azt, hogy városunk ott álljon, hol nagyságánál és gazdaságánál fogva már évtizedek óta állania kellene.

Ne elégedjünk meg azzal, hogy a „mi utcánk“ rendezve van, hanem egyesült erővel mindig azon munkáljunk, hogy még a legszegényebb polgártársunk is élvezze ama gazdasági áldásokat, melyek egy város alapos rendezése nyomán oly dusan fakadnak.

Legyünk tehát résen!

A szövetkezeti biztosítás ünnepe.

Sehol a világon nem érvényesülhet oly hatalmasan a szövetkezeti eszme, mint a biztosítás terén. Minden biztosító intézet voltaképpen egy-egy szövetkezet, amelynek keretében száz és ezer ember társul, rakja össze a maga apró filléreit azzal a céllal, hogyha a szövetségbe lépett egyének közül valakit tűz, jég vagy más elemi csapás által károsodás érne, a kárösszeget az összerakott fillérekkel meglehessen téríteni. Lényegében tehát szövetkezeti alapon épül fel minden biztosító intézmény, de közülök vajjon hány marad meg szövetkezetnek? Nálunk és külföldön is a legtöbb biztosító intézeteket azzal a céllal csinálják, hogy abból a részvényeseknek legyen a legtöbb hasznuk. Ezért magasak azután a biztosítási díjak, ezért van azután az, hogy különösen az alsóbb néprétegek még máig is nehezen bírnak megbarátkozni a biztosítás eszméjével.

Vannak azonban igazi biztosító szövetkezetek is, amelyek nem az alaptőke dus kamatoztatását tűzik ki célul, hanem ellenkezőleg azt, hogy a szövetkezés erejével hogy

lehetne csökkenteni a biztosítási díjakból származó terheket? Ilyen biztosító intézet nálunk a Gazdák Biztosító Szövetkezete, amely most töltötte be fennállásának 10-ik évfordulóját s amely intézmény egyike szintén azoknak, ahol a tisztultabb szövetkezeti szellem: a közérdek munkálására való törekvés ütött tanyát. A Gazdák Biztosító Szövetkezete szintén gróf Károlyi Sándor nevéhez fűződő alkotás. A nagy szövetkezeti apostól és elvarárai hozták azt létre, akik közül különösen a boldog emlékü gróf Széchényi Imrénének, nemkülönben gróf Zselénski Róbertnek, aki kezdettől fogva elnöke a szövetkezetnek s Rubinek Gyulának, aki máig is lelke az intézménynek, vannak hervadhatatlan érdemei abban, hogy a Gazdák Biztosító Szövetkezete olyannyira megerősödik s hivatását méltóan betudja tölni.

A Gazdák Biztosító Szövetkezetét is a közszükség hozta létre. Az 1897—98. években volt sűrű jégverések miatt a milliómos biztosító intézetek kartelba álltak és száz százalékkal felemelék a jégbiztosítási díjakat. A biztosítás mindig bizonyos kockázattal jár, de vajjon szabad-e, hogyha egy-két esztendőben a kockázat talán nagyobb, épen azoknak a biztosító intézeteknek a közönségre háritani minden terhet, amelyek előző években amugy is busásan kerestek a jégbiztosítási üzletben. A nyereszkes vállalatok természetesen mindig akarnak keresni, a gazda közönség sokáig nem tűrhette azt, hogy a már is meggazdagodott biztosító intézetek a biztosításból kifolyólag minduntalan csak az ő vállaira rakják a nagyobodó terheket. Ez volt az alapja annak, hogy a gazdák szövetkeztek és maguk alkottak maguknak biztosító intézetet azzal a kikötött céllal, hogy a biztosításon nyereszkeskedni nem fognak.

Az akkori földművelésügyi miniszter, Darányi Ignác volt az első, aki teljes mértékben felismerte az intézmény jelentőségét s nemcsak az alaptőke összegyűjtését segítette elő anyagi támogatásával, hanem elrendelte azt is, hogy az állami javakat a Gazdák Biztosító Szövetkezeténél biztosítsák. Ez a körülmény nagyban fokozta a gyermekkorát élő szövetkezet iránt a bizalmat és alapja is volt a további fejlődésnek. A tűzbiztosítási üzletág után hamarosan felvette üzletkörébe a jégbiztosítást a legutóbb az életbiztosítást is. Mind a három üzletág a fejlődés útján van. Ma már a Gazdák Biztosító Szövetkezeténél tűz ellen nyolcadfélszáz millió korona érték van biztosítva. Jég ellen a legutolsó évben 54 millió koronára rugó biztosítást kötöttek. Az életbiztosítások összege közel jár a 10 millióhoz. Ennek megfelelően természetesen a szövetkezet

díjbevételei is megközelítik az 5 millió koronát. Díjtartalékai már is számottevők. Ügynöki hálózata tekintélyes. Népszerűsége különösen a gazdaközönség körében nőttön nőtt. A Gazdák Biztosító Szövetkezetének 10 éves múltja világosan mutatja azt, hogy a szövetkezeti eszme segélyével minden téren alkothatunk nagyot és maradandót. Őszintén hisszük, hogy jövőben a megizmosodott intézmény sikerei a 10 éves fennállás mostani ünnepe után még inkább szaporodni fognak.

Carmen Sylva

Petőfiről.

A román királyné a napokban kihallgatáson fogadta a „N. Fr. Pr.” egyik munkatársát és hosszabb ideig elbeszélgetett vele. Az újságíró két könyvet vitt a királynénak. Az egyik egy Olaszországot tárgyaló mű volt, a másik pedig Petőfi költeményei, Neugebauer László nemrég megjelent fordításában. Carmen Sylva különösen ez utóbbi könyvnek örült nagyon és mialatt lapozgatta és a címeket nézegette, ezt mondta:

— Milyen mohón fogom ezeket elolvasni. Ön nem is sejtí, mit jelent nekem egy jó könyv. És én bizom benne, hogy a fordító jól adta vissza a dicső költő gyönyörű alkotásait.

A királyné azután fejtegette, hogy micsoda csalódásokat tartogat az élet azok részére, akik tulságosan nagy dolgot kívánnak tőle. Majd a vakokra terelődött a beszéd, akiket a királyné tudvalevőleg különösen istápol.

— Meg vagyok róla győződve — mondta a királyné, — hogy a vakoknak titkos, még ki nem fűrkészett képességeik vannak, amelyeket bennük csak fel kell ébreszteni, hogy ők is, akiktől az élet annyit megtagadt nagy dolgokat alkothassanak. Biztos vagyok benne, hogy a vakok valami magassabbrendű lelki látóérzéssel bírnak, amelynek használására meg kellene őket tanítani. Hisz gondolkozási képességük is erősebb, mint az ép embereké.

Hirek.

Brassó 1911. április 12

Nagyhéti Istentisztelet sorrendje.
Plebánia templomban.

Nagycsütörtökön gyóntatás reggel

6-10 ó. Énekes szt. mise közös szt. áldozással szt. mise, után oltárfosztás. Délután 6 ó. eremiás siralmi.

Nagypénteken reggel 10-ó csonka szt. mise, keresztlevél, sirbahelyezés. Délután 6 ó. Jeremiás siralmi, utána szt. beszéd.

Nagyszombaton reggel 7 ó. tűz, vizszentelés utána Alelujás szt. mise. Délután 6-ó. feltámadás. Kedvező idő esetén kikerülés. A hívek kéretnek égőgyertyával jönni. A körmenet a Kolostor-utcán felmegy a másik oldalon az utca végén vissza.

Husvét elsónapján. Szt. misék reggel 6, 7, fél 9 ó. csendes szt. misék, e három szt. mise után ételszentelés. 10 ó. magyar szt. beszéd utána énekes szt. mise Délután 5. ó. ünnepélyes vecsernye.

Husvét másodnapján úgy mint első napján.

Plebánia hivatal

Áthelyezés. Székely Károly Zalatnai plebános, alesperest hasonmóságban saját kérelmére Sepsiszentgyörgyre helyezték.

Ügyész megbízott a városnál. A m. kir. belügyminiszter dr. Bernhardt Emil ügyvédjelölt városi ügyész megbízását jóváhagyta.

Cimváltozás. A f. hó 9. napján kelt legfelsőbb elhatározás következtében az osztályfőnöki ranggal felruházott főudvarmestéri hivatali irodaigazgató ezután az eddigi cím „első udvari tanácsos” helyett az „osztályfőnöki” és a VI. rangosztályu udvari fogalmazási hivatalnokok pedig „kormánytanácsosi” cím helyett az „osztálytanácsosi” címet viselik.

Tanügy köréből. A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter Bernacsek Margit (volt brassói r. k.) mezőszámsondi állami elemi iskolai tanítónőt a magyarszentmihályi iskolához áthelyezte.

Az Egyházi Énekkar a nagyheti szertartások alatt s pedig szerdán délután Pocheriná: „Stabat Mater” Deschermeier: „Miserere és „Benedictus”; csütörtökön délelőtt Leitner: „In coena Domini” délután Palesztina: „Stabat Mater”, Deschermeier Miserere” és Benedictus”; pénteken délelőtt Leitner: „In Parascive” délután Palesztina: „Bona Jézus és Stabat Mater”; szombaton délelőtt Leitner „In sabbatho sanító, délután Leitner: „Aurora coelum”; „Tantum ergo” című énekeit fogja előadni; husvét vasárnapon és hétfőn a nagy mise alatt Weit: „Missa solemnis”-ét éneklí a következő betétekkel: Introitusra Resurrexionis, Palesztinát, „graduáléra” Haec dies, Stadlertől; offertoriumra „Terra tremuit, Stadlertől és „Tantum ergo” Zangltól.

Petőfi-emléktábla Nagyszébenben. Petőfi lelkes nagyszébeni tisztelői Szésvármegye és Nagyszében város közönségének közadakozásából örökitik meg azt a házat, amelyben Petőfi 1849-ben tartózkodott. Az emléktáblát Istók János szobrászművész készítette. — Az emléktábla leleplezése f. hó 23 án lesz.

Az ügyvédi kamara köréből. A Brassói Ügyvédi Kamara a tegnapi este Vajna Gábor dr. elnökléte mellett értekezletet tartott, amelyen kimondották, hogy a hó folyamán összeülő közgyűlésnek az

országos ügyvédi szövetség létesítése mellett való állásfoglalást fogják javasolni.

Drágasági pótlék. A városi tisztviselők a képviselő testülethez azon kérelemmel fordultak, hogy részükre drágasági pótlékot utalványozzon ki. A képviselőtestület e kérelem tanulmányozására a közgyűlés elé terjesztendő indítvány kidolgozására egy 8 tagu bizottságot küldött ki, mely tegnap Stenner Frigyes elnökléte alatt értekezletet tartott. A 8 tagu bizottság egyhangulag kimondotta, indítványozni fogja hogy a képviselő testület 10 százalék drágasági pótlékot szavazzon meg.

Brassó a kereskedelemügyi miniszternél. Lapunkban a múlt év folyamán megírtuk, hogy a kereskedelemügyi miniszter a vidék több nagyobb forgalmi pontján máv. üzletvezetőséget akar felállítani. A kombinációban akkor Brassó is szerepelt. Végleges döntés ugyan nincs még ez ügyben, de mint értesülünk, Brassó ettől elesik, s az üzletvezetőséget Marosvásárhely kapja. Ha a minisztériumban Brassót tényleg elejtik, úgy ez különösen kereskedőinkre nagy veszteséget jelentene, mért is elhatározták, hogy vagy még e hó folyamán vagy május végén Budapestre utaznak fel s a kereskedelmi minisztert jogos kérelmük teljesítésére kérik. Kívánatos, hogy kereskedőink s a polgárság közül minél többen vegyenek részt e küldöttségben.

Szerbiába nem kell származási bizonyítvány. Folyó hó 14-étől kezdődőleg a Szerbiába szülő csomagokhoz nem kell csatolni származási bizonyítványt. Kivérelt csak a bor és liqueur küldemények képeznek. Szerbiába szülő minden csomag szállítólevélhez a két árubevalláson kívül számla is csatolandó, mely a csomagban elhelyezett áruk nemére és árára tartalmaz pontos adatokat.

Pályázat postamesteri állásra. A tatrangi postamesteri állás üresedésben van. A pályázat határideje április 28.

Jóváhagyott szabályrendelet. Brassó vármegye hivatalos lapjának szabályrendeletét a m. kir. belügyminiszter jóváhagyta.

A KATH. SAJTÓEGYESÜLET levezető-bélyegeinek új sorozata most hagyta el a sajtót. A nagy gonddal és igazi műizléssel készült bélyegeket művészeti keret közepén Magyarország nevezetesebb székesegyházainak és templomainak sikerült képe díszíti. Az ősrégi pannonhalmi monostor, a jaáki apátsági templom, a kassai dóm, az esztergomi basilika, a pécsi, váci, gyulafehérvári, kalocsai és szombathelyi székesegyházak, a lipótvárosi Szent István bazilika és a koronázó Mátyás-templom kerültek ez alkalommal sorra s mint halljuk, az egyesület e sorozatot még bővíteni fogja, mihelyt a most készült bélyegek elfogynak. Az új bélyegek négyféle színben /: vörös zöld, acélkék és barna / készültek s minden iv tartalmazza az összes fentebb elsorolt képeket. Amellett az áruk mesésen olcsóak, mert darabonként csak 2 fillérbe kerülnek. Megrendelhetők az összeg előzetes beküldése ellenében a Kath. Sajtóegyesület központi irodájában /: Budapest, IV. Ferenctek-tere 7. /: ahonnan bérmentve küldik meg a rendelőknek. A megrendelhető legkisebb

mennyiség egy fél iv / : 60 darab : / és ára 1 K. 20 fillér. Több egész ivet kitevő megrendelésnél a színek mindegyikét megkapja a rendelő! Az összeg beküldése alkalmával jelzendő, hogy „a pénz levélzáró-bélyegkéért küldetett.” Igazán minden keresztény embernek kötelessége volna e bélyegek vásárlása és terjesztése, s minthogy egyházi hivatalaink is használhatnák e bélyegeket hivatalos levelezéseik alkalmával. A bélyegkéért be folyt összeget az egyesület a katolikus lapok támogatására fordítja, ezzel is bizonyosságát adván annak, hogy fillérekkel is szolgálhatjuk a jó ügyet.

SPORT.

A B.A.K. országuti versenye. — Vasárnap délelőtt rendezte a B.A.K. országuti futó és gyalogló versenyét.

5 k. m.-es futásban elsőnek Weisshaus Mihály B.E.A.C. 17 p. 28 m. p. második Kramul F. T. C. tagja 17 p. 48mp.

10 km.-es gyaloglásban 1. Marák Káros Postás 53 p. 28 mp. 2-ik Paxiar B.A. K. 56 p. 02.5 mp.

A kolozsvári vívóverseny. A kolozsvári Egyetemi A.C. április 8-án, 9-én rendezett vívóversenyén 1. Főiskolai törbajnokságát Rozgonyi György 2. Orsz. kardversenyben Dunay Bertalan lett első.

Kolostor-u. 25 szám alatt
egy üzlethelyiség
kiadó. Tudakozni lehet a kiadóhivatalban
Kapu-utca 72.

Eladó új ház

Hátulsó-utca 32. szám alatt fekvő, újabban épült s még adómentességet élvező ház — szabadkézből eladó.

Tudakozódni lehet Bodendorf Károly-féle cukrászüzletben Kapu-utca 44.

Hirdetéseket

felvesz a

kiadóhivatal

T. c.

Alulírott értesitem a nagybecsült hölgyközönséget, hogy a helyi piacon,

Kapu-utca 34. szám I. emelet,

mai kor igényeinek teljesen megfelelő.

NŐI DIVATTERMET

nyitottam.

Egyben értesitem a nagyérdmü hölgyközönséget, hogy szakképzettségem folytán abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényeket is ki tudom elégíteni.

Készítek úgy angol, mint francia modellszerin egjobb kivitelü ruhákat mérsékelt árák mellett.

Legyen szabad megemlítenem, hogy szakismereteimet Budapest egyik elsőrendü női divattermében több éven keresztül alkalmaztatásom folytán gazdagítottam.

Magamat a nagybecsült közönség jóindulatába ajánlva, becses pártfogásukat kérve, vagyok

alázatos szolgálója

Kovács Sándor

női szabó

Brassó. Kapu-utca 34 sz.

BARTHELMIE GYORGY

műszerész.

Brassó Weisz-Mihály-utca 23.

Telefon 380.

Képviselője a világhírű «Idea» és «Erika» írógépeknek «Verita» varrógépeknek, különleges kézművesgépeknek, Grammofonoknak, sokszorosító gépeknek stb.

Az elsőrendü hozzávalók: festékek, szallagok az összes gyártmányú írógépekhez, másolópapírok, mimeograf festékek. Törítógummik, gramofon lemezek, tűk, varró és limzáló selymek stb. kaphatók.

Műhelye a finom műszerészeti munkáknak.

Raktáron az összes finom varrógépeknek s részeinek szépen kidolgozott modeljei.

Különleges javító műhelye úgy fizikai s elektrotechnikai gépeknek, mint az bármily gyártmányú író gépeknek, varrógépeknek, gramofonoknak és mechanikai műszereknek.

!!! Írógép tulajdonosok figyelmébe !!!

Abonálja írógépét festékszagra és részeire. Írógép gondozását bizza szakembere évi átalány mellett ez által úgy időben mint pénzben nyer.

☐ Írógép iskola. ☐

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség szives tudomására, hozni hogy 2 évi távollétem után, mely időközben külföldön és utóbb Kolozsváron szakismereteimet gyarapítva újból visszatértem, és **KÓRHÁZ-UTCA 66 sz. a** az új szállodával szemben

női divattermemet

újból megnyitottam.

Szives pártfogást kérve,

maradtam tisztelettel

Tancer János

női divatszabó.

Tanult varrolányok felvételnek.

Schreiber Ed.

vegyes élelmicikkek kereskedő
Brassó, Hirscher-u. 18 sz.

ajánl elsőrendü szalámit, sonkát szalonát, legizlésebb felvágottat, tormás virslit és mindenféle sajtot, turót és vaját.

Naponta posta és vasúti szétküldések.

KAPHATÓK jutányos árak és feltételek — mellett —**részletfizetésre is**

elsőrangú gyártmányu mindenfajta varrógépek, kerékpárok, fa és vasbutorok, képek, tükrök, inga- és zsebórák, aranyemű, szalon-garnitúrák, divánok, matracok, fal- és futó-szőnyegek, paplanok, mindenfajta vásznak, köntöskelmék, kész férfi- és fiuruhák, esetleg mérték után is készítenek. Nagy választék nemzetli zászlókban.

SZÖLLÖSY ZS.

Brassó, Kapu-utca 69.

Ügynökök megfelelő fizetés mellett felvétetek.

„EVOE“

haj-

csodaszer

bebizonyíthatólag

h a t á s o s !

kopaszság, hajhullás, hámlás elleni szer „Evoe“ erősíti és felfrissíti a fejbőrt, erősíti és elősegíti a haj növekedését. Egy üveg ára, igen kiadós, 5 K. három üveg 12 K. „Evoe“ csoda-crém ránc, vimmerli, redő, bőratka ellen. Nagy tégely 4 K. Evoe keleti szépitő-szappan 1 K. Az „Evoe“ társaság őraktára:

Balog J. Wien II/623 Práterstrasse 57.

Schmitz József

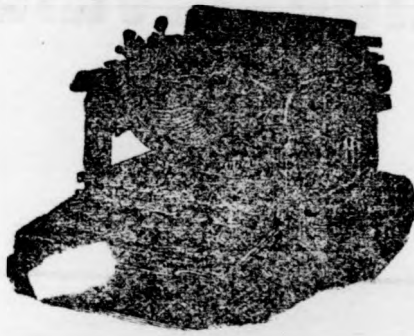
Műkelme festő és vegyszeti ruha-tisztító intézet.

Közép-utca 12. Fiókküzet: Kapu-utca 57.

Fest és tisztít mindennemű férfi, női, gyermek, egyenruhákat napernyőket, csipkéket, függönyöket, stb. a legolcsóbb árak mellett.

!!!Fehérnemű mosás és fényvasalás!!!**„LOLA“**

fésűk és fogkefék kaphatók gyógyszerárakban drogueriákban és minden jobb szaküzletekben.

A múlt a múlté,
a jelen és a jövő a
!!! Smith-Bros irógépe !!!

Kérjen prospektust
FARAGÓ TESTVÉREK

kizárólagos elárusítótól. Budapest, V Nádor-u. 17.

Egy hivatali helységnek alkalmas 4 szobából álló két bejáratu udvari emeleti lakás kiadó Kórház-utca 45. (Új ház).

Tarcsi Pál elvállal mindennemű**BUTORCSOMAGOLÁST.**

Tudakozódni lehet Kapu-utca 72 sz.

ifj. PURI FERENCZ

kádármester, Árvaház-utca 19. sz.

Weidenbacher Tamás utóda

ajánlkozik minden az ő szakmába vágó: úgy kemény mint lágy fából készült munkálatokra.

Javítások pontosan és olcsó árak mellett eszközöltenek.

Ugyanitt egy tanonc is felvétetik.

Brassói Népbank Részvénytársaság

az új „Korona“ szállodával szemben

Kapu-utca 72 szám alatt.

Alapítotott: 1884.

Távbeszélő sz. 195.

Elfogad: betéteket folyószámlára és betéti könyvre a legkedvezőbb kamatláb mellett.**Leszámol** és visszleszámítol váltókat és egyéb leszámítolásra alkalmas értékeket.**Jelzálog** kölcsönt ad földbirtokokra és házakra.**Jelzálog** által biztosított váltókölcsönt folyosít.**Előleget** ad értékpapírokra.**Mérsékelt** kamat és a legelőnyösebb visszafizetési módokat mellett.

Hentschel kereszténykönyvnyomda Brassó.